

**Білгород-Дністровський коледж природокористування,
будівництва та комп'ютерних технологій**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Білгород-Дністровського
коледжу природокористування, будівництва та
комп'ютерних технологій

Протокол № 4 від 18 03 2022

Голова педагогічної ради: Л. М. ПОПА

Введено в дію наказом № 1 - вш від 25 03 2022

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ПРАВА
НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
У БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОМУ КОЛЕДЖІ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА
ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ПОГОДЖЕНО

Студентською радою

БДКІБКТ

Протокол № 5 від 23 05 2022 р.

Голова Гуш Івасюк Александр

З М І С Т

1. Загальні положення
2. Організаційно-методичне забезпечення вибору здобувачами освіти навчальних дисциплін.
3. Організація вивчення здобувачами освіти вибіркових дисциплін
4. Прикінцеві та перехідні положення

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок реалізації здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Білгород-Дністровському коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій (далі – Положення) забезпечує реалізацію здобувачами освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін, передбаченого пунктом 17 частини першої статті 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту».

1.2. Це Положення розроблено з урахуванням концептуальних засад Положення про організацію освітнього процесу у Білгород-Дністровському коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій (далі – Коледж) та Положення про освітньо-професійні програми Білгород-Дністровського коледжа природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій

1.3. Цим Положенням визначається процедура формування переліку, обрання та вивчення здобувачами фахової передвищої освіти Коледжу вибіркових навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, здійснення контролю за результатами навчання за обраними дисциплінами.

1.4. Положення ґрунтується на засадах студентоцентрованого підходу і вільного творчого навчання, що гарантує здобувачам освіти побудову індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням власного потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів.

1.5. **Індивідуальна освітня траєкторія** – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу кожного здобувача освіти Білгород-Дністровського коледжа природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів і форм здобуття освіти, запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання.

Під особистісним потенціалом здобувача освіти розуміється сукупність його здібностей – пізнавальних, творчих, комунікативних, дослідницьких.

Індивідуальна освітня траєкторія в Коледжі може бути реалізована через індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

1.6. **Індивідуальний навчальний план** здобувача освіти – документ, що визначає послідовність, форму та терміни засвоєння ним освітніх компонентів освітньо-професійної програми для реалізації його індивідуальної освітньої

траєкторії. Індивідуальний навчальний план розробляє Коледж у взаємодії зі здобувачем освіти і є його основним робочим документом.

1.7. Дія цього Положення поширюється на здобувачів освіти, які вступили на навчання з 1 вересня 2020 року і навчаються за освітньо-професійними програмами та навчальними планами на рівні фахової передвищої освіти, укладеними з урахуванням законодавства про освіту та затверджених рішенням педагогічної ради Коледжу і погоджених рішенням вченої ради Університету.

1.8. Загальне керівництво над впровадженням та реалізацією цього Положення покладається на навчальну частину Коледжу.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Формування здобувачем освіти вибіркової частини навчального плану

2.1.1 Перелік дисциплін навчального плану складається з двох частин – нормативної та вибіркової.

2.1.2 Вибіркова частина навчального плану становить не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для підготовки фахового молодшого бакалавра, з яких:

- 15 відсотків за вибором закладу освіти;
- 10 відсотків за вибором здобувача освіти.

2.1.3 Вибіркова частина навчального плану здобувача освіти внесена для індивідуалізації навчання і задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб особи, ефективного використання можливостей і традицій Коледжу, регіональних потреб тощо.

Вибір здобувачем освіти навчальних дисциплін створює умови для досягнення ним таких цілей:

- поглибити професійні знання в межах обраної спеціальності (спеціалізації, освітньо-професійної програми) та здобути додаткові спеціальні (фахові, предметні) компетентності, у тому числі зі здобуттям професійної кваліфікації (якщо це передбачено освітньо-професійною програмою);

- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загально професійні компетентності в межах споріднених спеціальностей і галузі знань;

- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань і розширити або поглибити знання за загальними компетентностями;

- сформувати та реалізувати свою індивідуальну освітню траєкторію.

2.1.4 Відповідно до сформованих цілей здобувачу освіти пропонується реалізувати свій вибір шляхом вибору дисциплін із переліку (каталогу вибірових дисциплін) з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності.

При виборі дисциплін здобувач освіти має забезпечити виконання встановленого річного обсягу навчальних кредитів – на навчальний рік 60.

Вибіркові навчальні дисципліни можуть вивчатися як у Коледжі, так і в інших закладах фахової передвищої освіти (зокрема закордонних), відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів фахової передвищої освіти Білгород-Дністровського коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій

Навчальні плани передбачають вибіркові дисципліни з визначеними кредитами ЄКТС.

Обсяги вибірових дисциплін, кількість кредитів, форми контролю в семестрі визначаються навчальним планом спеціальності.

2.2. Формування переліку вибірових навчальних дисциплін

2.2.1 Формування переліку вибірових дисциплін здійснює робоча група на кожному відділенні, склад якої затверджується наказом директора.

Наказ про створення робочих груп і призначення їх голів видається не пізніше 30 вересня поточного навчального року. До складу робочих груп мають входити голови випускових циклових комісій, гаранті освітньо-професійних програм та представники органів студентського самоврядування.

Головою робочої групи може призначатися заступник директора з навчальної роботи, завідувач відділення.

Робочі групи аналізують вхідну інформацію та забезпечення циклових комісій щодо можливості організації освітнього процесу високої якості.

2.2.2 При формуванні переліку вибірових дисциплін враховуються:

– рекомендації роботодавців, здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників циклової комісії;

– стратегія розвитку освітньої галузі, національної економіки;

– розвиток технологій, що формуються на стику різних предметних галузей;

– відгуки випускників Коледжу щодо відповідності дисципліни потребам виробничої сфери;

– рейтингові списки вибірових навчальних дисциплін попередніх років.

2.2.3 Основними критеріями забезпечення викладання дисциплін вибірового блоку є:

– кадрове забезпечення (кваліфікаційна категорія, педагогічний стаж, досвід викладання дисципліни);

– навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації);

– матеріально-технічна база (лабораторне забезпечення, бази практичного навчання);

– інформаційне забезпечення;

- відгуки студентів про якість викладання дисциплін на циклових комісіях;
- результати директорського контролю знань здобувачів освіти, зрізи знань.

2.2.4 Для формування робочою групою переліку вибірових навчальних дисциплін до 15 жовтня поточного навчального року циклові комісії подають схвалений на засіданні їх перелік.

2.2.4.1. Перелік вибірових навчальних дисциплін формується окремо за кожною спеціальністю.

2.2.4.2. До переліку вибірових навчальних дисциплін відповідної освітньо-професійної програми не можуть пропонуватись дисципліни, що аналогічні за змістом з обов'язковими навчальними дисциплінами.

2.2.5. На підставі аналізу зазначеної вище інформації робочі групи до 30 жовтня формують перелік вибірових дисциплін та подають їх для розгляду на засіданні методичної ради Коледжу (разом з витягом з протоколу засідання циклової комісії). Перелік вибірових навчальних дисциплін, що пройшли перевірку, вноситься на затвердження педагогічною радою Коледжу.

2.2.6. Викладачі циклових комісій, які є розробниками вибірових дисциплін, що увійшли до переліку, до 15 листопада поточного навчального року створюють їх опис, який щорічно переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог й у терміни, визначені даним Положенням. Перелік вибірових дисциплін разом з описом методичний кабінет оприлюднює на сайті Коледжу до 20 листопада поточного навчального року.

2.2.7. Персональну відповідальність за наявність методичного та кадрового забезпечення вибірових дисциплін несе голова циклової комісії.

2.2.8. Для кожної навчальної дисципліни вільного вибору на підставі навчального плану викладачі складають програму та силабус, який схвалює циклова комісія, візує керівник освітньо-професійної програми і затверджує заступник директора з навчальної роботи.

2.3. Здійснення здобувачем освіти вибору навчальних дисциплін

2.3.1. Для формування контингенту здобувачів освіти для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік:

циклові комісії:

– до 10 грудня ознайомлюють студентів із порядком, термінами й особливостями реєстрації, формування груп для вивчення вибірових дисциплін у Коледжі, а також із переліком вибірових дисциплін, викладання яких вони забезпечують, їхніми анотаціями, сприяють студентам в одержанні в повному обсязі інформації про вибірову дисципліну. Для отримання більш детальної інформації здобувачі освіти мають право ознайомитись з навчальними програмами дисциплін.

– до 20 грудня здійснюють попередній запис студентів на вивчення дисциплін вільного вибору (реєстрацію в списках).

завідувачі відділень:

– до 10 січня опрацювання заяв студентів, перевірка контингенту студентів і попереднє формування груп на вивчення вибіркового дисциплін;

– формують наказ про вивчення вибіркового дисциплін (додаток 2) для складання та затвердження робочих навчальних планів, із врахуванням навчального навантаження відповідних циклових комісій на навчальний рік і в розкладі занять;

– проводять корегування робочих навчальних планів відповідних років вступу.

2.3.2. Після погодження дисциплін з цикловими комісіями вибір здобувача освіти остаточно підтверджується власноруч підписаною заявою, яка подається завідувачу відділення (додаток 1) з проханням включити їх до свого індивідуального плану.

2.3.3. Якщо здобувач освіти з поважної причини не зміг записатися вчасно, то, за наявності відповідних документів, він звертається до завідувача відділення із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Здобувач освіти, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності, або з міркувань оптимізації навчальних груп і потоків.

2.3.4. здобувач освіти в односторонньому порядку не може відмовитися від вивчення запланованої дисципліни. Самочинна відмова від запланованої дисципліни тягне за собою академічну заборгованість.

2.3.5. Щорічно, в перший тиждень після завершення навчального року, здобувачі освіти подають на відділення ІНПС для перевірки фактичного виконання плану і прийняття рішення щодо їх подальшого навчання.

2.3.6. Здобувачеві освіти може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано зробити новий вибір, якщо кількість здобувачів освіти, які обрали вибірково дисципліну із переліку вибіркового дисциплін, є меншою кількості здобувач освіти у групі за відповідною спеціальністю (чисельністю менше 10 осіб).

2.3.7. Результати здійснення здобувачами освіти вільного вибору навчальних дисциплін заслуховуються на педагогічній раді Коледжу.

2.3.8. Вибрані дисципліни включаються до індивідуального навчального плану здобувача освіти.

Відмова здобувача освіти виконувати сформований таким чином індивідуальний навчальний план є грубим порушенням Положення про організацію освітнього процесу у Білгород-Дністровському коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій, що тягне за собою академічну заборгованість.

2.3.9. Здобувач освіти може змінити свій вибір після його затвердження з об'єктивних причин лише за дозволом директора.

Не допускається зміна обраних дисциплін після початку навчального семестру, в якому вони викладаються.

Заява здобувача освіти про внесення змін до вибіркової складової навчального плану подається до початку навчального року за умови, що здобувач освіти не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни.

Унесені зміни не мають порушувати встановлені в Коледжі вимоги щодо мінімальної чисельності здобувачів освіти при формуванні груп на вивчення вибіркового дисциплін.

Зміни, внесені до індивідуального навчального плану здобувача освіти, затверджуються завідувачем відділення.

2.3.10. Координація роботи щодо вибору дисциплін покладається на заступника директора з навчальної роботи.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИВЧЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Коледж несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які обрані здобувачами освіти.

3.2. Формування потоків і груп щодо вивчення вибіркового дисциплін на підставі заяв здобувачів освіти здійснюється завідувачами відділень.

3.3. Перелік обраних дисциплін вноситься до робочого навчального плану спеціальностей і визначає навчальне навантаження циклових комісій і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року.

3.4. Вивчення вибіркового дисциплін включається в загальний розклад занять відповідно до навчальних планів спеціальностей, графіка освітнього процесу.

3.5. Інформація про вибірково дисципліни розміщується на офіційному сайті Коледжу:

- перелік навчальних дисциплін (анотації, обсяги, види навчальної роботи, форми контролю);
- список викладачів, які викладатимуть вибірково навчальні дисципліни;
- мінімальну кількість осіб, що можуть вивчати кожну з навчальних дисциплін, за якими проводиться вибір.

3.6. Заяви здобувачів освіти з підсумками вільного вибору та розпорядження про формування груп зберігаються упродовж усього терміну їх навчання за відповідним освітнім рівнем.

3.7. У випадку поновлення, переведення, допуску до занять після завершення академічної відпустки можливе перезарахування вибіркового дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін, що не дублюють зміст обов'язкових (із циклу вільного вибору) обраної освітньої програми.

Реалізувати право вибору навчальних дисциплін такі здобувачі освіти можуть упродовж двох-трьох тижнів від початку навчального семестру з урахуванням результатів вибору здобувачів освіти, які навчаються за цією освітньою програмою та обмежень, що встановлені цим Положенням.

3.8. Здобувач освіти ліквідує академічну неуспішність з обраної дисципліни у звичайному порядку.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Положення запроваджується в дію з моменту його затвердження педагогічною радою Коледжу.

4.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються педагогічною радою Коледжу в тому ж порядку, що й саме Положення.

4.3. Коледж несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення навчальних дисциплін, які пропонуються здобувачам освіти для реалізації ними права вільного вибору.

4.4. Контроль за дотриманням вимог Положення покладається на заступника директора з навчальної роботи, навчально-методичний кабінет, завідувачів відділень та голів циклових комісій.

ЗРАЗОК**заяви здобувача освіти на включення до індивідуального плану дисциплін
вільного вибору**

Завідувачу відділення _____

здобувача освіти _____ курсу

_____ групи

_____ форми навчання
спеціальності _____

освітньо-професійна програма _____

_____
(власне ім'я та прізвище)**З А Я В А**

Прошу включити до мого індивідуального навчального плану на 202_/202_
навчальний рік дисципліни вільного вибору:

202_/202_ навчальний рік			
___ семестр		___ семестр	
назва дисципліни	К-сть кредитів ЄКТС	назва дисципліни	К-сть кредитів ЄКТС

_____
(дата)_____
(підпис студента)**УЗГОДЖЕНО:**

Голова циклової комісії

_____
(підпис)_____
(власне ім'я та прізвище)

Класний керівник

_____
(підпис)_____
(власне ім'я та прізвище)

ЗРАЗОК

Наказу про включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білгород-Дністровський коледж природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій

НАКАЗ

___. ___. 20__

Білгород-Дністровський

№ ____ - П

*Про включення дисциплін вільного вибору
здобувачів фахової передвищої освіти
до індивідуального навчального плану*

Відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами фахової передвищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у Білгород-Дністровському коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій, затвердженого рішенням педагогічної ради,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити списки здобувачів фахової передвищої освіти денної форми навчання, які обрали для включення до індивідуального навчального плану на 20__/20__ навчальний рік такі дисципліни вільного вибору:

спеціальність _____

_____ семестр

дисципліна _____

група _____

1	
2	
3	

дисципліна _____

група _____

1	
2	
3	

___ семестр

дисципліна _____

група _____

1	
2	
3	

дисципліна _____

група _____

1	
2	
3	

Підстава: заяви студентів, погодження завідувача відділення

Директор коледжу

Л.М. Попа

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з
навчальної роботи

М.Д. Зайченко

Завідувачка відділення
будівництва та архітектури

А.Б. Каріка

Завідувачка відділення
природокористування

Н.П. Соколова

Завідувачка відділення
менеджменту та комп'ютерних
технологій

С.М. Степова